

RPG-distrikt Småland-Öland

Nätverket
**”KPR lyssnar
på oss!”**

Serviceinriktad hemtjänst – den så kallade ”Linköpingsmodellen” - är en framgångsrik modell både för den äldre och för kommunen som infört modellen. Utvärderingar visar på ett positivt gensvar. Samtidigt anser Inspektionen för vård och omsorg (IVO) att denna form av hemtjänst är lagstridig eftersom den inte anses vara rättssäker. Kammarrätten i Jönköping har avslagit ett överklagande från Linköpings kommun att fortsätta med denna form av verksamhet..

Serviceinriktad hemtjänst

Lite fakta

”Linköpingsmodellen” - eller ”Eget val” som den också kallas - innebär att personer över 75 år får hjälp med tvätt, städning och inköp högst sex timmar per månad utan att socialtjänsten först utreder och bedömer behovet. Den som behöver hemtjänst vänder sig direkt till någon av de utförare som kommunen godkänt. Ett serviceavtal upprättas.

I en utvärdering sägs följande:

- Kommunen fastställer vilka regler som ska gälla för att få hemtjänst utan biståndsbeslut.
- ”Äldrevägledare” planerar tillsammans med den sökande på vilket sätt omsorgen ska utformas.
- Regelbunden uppföljning av verksamheten.

Utveckla Linköpingsmodellen!

I en debattartikel i Dagens samhälle menar f d socialdirektör Sture Henriksson att modellen är så framgångsrik att den bör införas i fler kommuner.

Arbets sättet anses vara anpassat efter den enskildes behov. Författaren menar också att kostnaden enligt denna modell är lägre än jämförbar traditionell arbetsform med biståndsprovning.

Domstol gör annan bedömning

Inspektionen får vård och omsorg (IVO) bedömer Linköpingsmodellen som rättsosäker för den enskilde och meddelar förelägganden med vite. Linköpings kommun har överklagat dessa förelägganden från IVO.

Kammarrätten i Jönköping ger IVO rätt.

Det innebär att Linköpings kommun inte kan gå ifrån krav på att utreda, bedöma och fatta biståndsbeslut enligt gällande lagstiftning.

Domen är principiellt viktig eftersom den berör också andra verksamheter inom socialtjänsten. Samtidigt pågår en statlig utredning där man enligt direktiven bland annat har i uppdrag att se över hur biståndsbeslut kan förenklas. Troligen behövs det en lagändring. Utredaren Suzanne Rolfner Suvanto uttalar sig om domen i kammarrätten:

- Jag ser att domarna blir ett av många viktiga underlag för mitt fortsatta arbete. Vi ska fokusera på rättssäkerheten utifrån den enskilde. Och redan i september 2016 planerar jag att presentera ett delbetänkande där den här frågan tas upp.

Läs mer:

Dagens samhälle, Fler borde få en serviceinriktad hemtjänst
IVO, Handläggning inom socialtjänsten: Kammarrätten underkänner
Linköpingsmodellen

Dagens samhälle, Tekniken nyckel till framtidens äldreomsorg (ingår som en del i en större artikel)

På Socialstyrelsen hemsida finns också en rapport inom samma område.

Kommentarer från Curt Karlsson:

I det material jag studerat är de flesta positiva till Linköpingsmodellen eftersom den ger valfrihet och är förhållandevis enkel i sin hantering. Huvudfrågan gäller om den uppfyller gällande lagstiftning eftersom man inte kan överklaga denna typ av bistånd.

På sikt kommer säkerligen fler kommuner att följa efter och pröva Linköpingsmodellen.

RPG är i det nyligen presenterade policydokumentet positiv till olika driftsformer och valfrihet, men anser samtidigt att hanteringen ska vara rättssäker för att skydda den enskilde.

2015 12 30 Curt Karlsson